

KORRALDUS

Keskkonnakompleksloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Lähtudes aktsiaselts Väätsa Prügila 22.09.2023 esitatud keskkonnakompleksloa taotlusmaterjalidest ja võttes aluseks tööstusheite seaduse (THS) § 27 ja § 41 lg 1¹ ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 40, § 46 ja keskkonnaministri 17.12.2019 määruse nr 73 „Keskkonnakompleksloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnakompleksloa taotluse ja loa andmekoosseis“ § 2 otsustan:

1.1 Muuta ettevõtte aktsiaselts Väätsa Prügila (registrikood 10672746, aadress Järvamaa prügila, Roovere küla, Türi vald, Järva maakond, Eesti) tähtajatu kehtivusajaga keskkonnakompleksluba nr 24491 käitisele aadressil Järvamaa prügila, Roovere küla, Türi vald, Järva maakond, Eesti (katastritunnused 93701:002:0118, 93701:001:0558, 93701:002:0119, 93701:002:0078, 93701:002:0079) järgnevalt:

1.1.1 Muuta ettevõtte tootmismahtude andmeid tabelis T1, lisada jäätmete pallimise andmed ja eemaldada tõrvikpõletuse andmed tabelist T2, lisada heite piirväärtused tabelisse T3, lisada mahutite andmed tabelisse T5, lisada keskkonnakaitse lisameetmed vahejuhtumistest teavitamise ja veekeskkonnale ohtlike ainete keskkonda sattumise vältimiseks tabelisse T6, lisada põhjavee seire nõuded tabelisse T7, lisada omaseire meetmed tabelisse T8, ajakohastada andmed tabelites T9 ja T10;

1.1.2 Eemaldada tabelist J1 andmed jäätmeveo kohta Pärnumaalt, ajakohastada jäätmeliikide andmed tabelis J2, muuta jäätmekäitlustoimingud J3 tabelis, muuta jäätmete ladustamise andmed J4 tabelis, ajakohastada jäätmekäitlustoimingutele esitatavaid nõudeid J6 tabelis ja lisada nõue põlevmaterjalide ohutu ladustamise kohta, ajakohastada J8 tabel jäätmekäitluskoha seirenõuete osas, ajakohastada andmed prügilasse ladestatavate jäätmete osas J10 ja J11 tabelites;

1.1.3 Muuta tabelis V4 saasteained ja kogused, muuta väljalaskme seire nõuded tabelis V7, muuta suubla seire nõuded tabelis V8, muuta reoveepuhasti puhastusefektiivsuse määramise nõuded tabelis V6 ja ajakohastada nõuded reoveepuhasti reostuskoormuse määramiseks tabelis V5;

1.1.4 Lisada nõuded ja meetmed vee erikasutuse mõju vähendamiseks tabelisse V16 ja nõuded teabe esitamiseks loa andjale tabelisse V17;

1.1.5 Muuta kasutatavate kütuste koguseid, lisada heiteallikas (M2 väiketankla) ja eemaldada heiteallikad A1-A6, V2, K1, K2, K4, K5, PA-3 ning PA-5.

1.2 Jätta kehtima keskkonnakompleksloa nr 24491 ülejäänud tingimused;

1.3 Avalikustada ettevõttele aktsiaselts Väätsa Prügila keskkonnakompleksloa nr 24491

muutmise teade ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded;

1.4 Korraldus jõustub allkirjastamisel.

2. ASJAOLUD

Aktsiaselts Väätsa Prügila (registrikood 10672746, aadress Järvamaa prügila, Roovere küla, Türi vald, Järva maakond, Eesti; edaspidi ka *ettevõtte*) esitas 01.09.2022 keskkonnakompleksloa muutmistaotluse (edaspidi *taotluse*), millega sooviti täiendada Väätsa prügila käitamisega seotud toiminguid. Ettevõtte pidi taotlust korduvalt täiendama ning nõuetekohane taotlus, mille Keskkonnaamet menetlusse võttis, esitati 22.09.2023 (DM-121209-17). Esitatud taotlused ja asjakohane kirjavahetus on registreeritud KOTKAS menetluse M-121209 all.

Ettevõtte taotleb keskkonnakompleksloa muutmist (edaspidi *kompleksluba*) seoses Väätsa prügila käitamisega seotud jäätmekäitlustoimingute täiendamisega (käideldavad jäätmeliigid, ladustatavad- taaskasutatavad-, kõrvaldatavad kogused jm). Lisandunud on heiteallikas M2. Samuti viiakse luba vastavusse 01.01.2020 jõustunud keskkonnaministri 17.12.2019 määrusega nr 73 „Keskkonnakompleksloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnakompleksloa taotluse ja loa andmekoosseis“.

Keskkonnaamet kontrollis kompleksloa muutmise taotluse nõuetekohasust, võttes aluseks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) § 42 lg-tes 1 ja 3, atmosfääriõhu kaitse seaduse (edaspidi *AÕKS*) § 91 lg-s 2, jäätmeseaduse (edaspidi *JäätS*) § 78 lg-s 1 ja veeseaduse (edaspidi *VeeS*) § 190 lg-s 1 sätestatud andmeid ning lisasid, sh tööstusheite seaduse (edaspidi *THS*) § 28 lg-tes 3-6 täpsustavad esitatavate andmete sisu (THS § 28 lg 1¹). Nõuetekohasuse kontrollimise käigus selgus, et 22.09.2023 esitatud kompleksloa muutmise taotlus vastab THS §-le 28 ning esitatud dokumendid on piisavad kompleksloa muutmise menetluse algatamiseks.

2.2 Kehtiv kompleksluba

Keskkonnaamet on 03.09.2004 andnud aktsiaseltsile Väätsa Prügila tähtajatu kompleksloa nr 24491 Väätsa prügila käitamiseks.

Kompleksluba annab käitajale õiguse võtta vastu ja käidelda tava- ja ohtlike jäätmeid, sh ladestada neid prügilasse. Ettevõtte territooriumil toimuvad järgmised tegevused: jäätmete kõrvaldamine, jäätmete taaskasutamine, ohtlike jäätmete taaskasutamine või kõrvaldamine majandustegevuse käigus, metallijäätmete taaskasutamine või kõrvaldamine majandustegevuse käigus, prügila käitamine, prügila ja jäätmehoidla järelhooldus, heitvee juhtimine suublasse, põletusseadme käitamine veevarustus ja jäätmekäitlus.

2.3. Keskkonnakompleksloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Nõuetekohane keskkonnakompleksloa taotlus esitati 22.09.2023 (registreeritud KOTKAS kiri nr DM-121209-17 all). Keskkonnaamet teavitas 11.10.2023 kirjaga nr DM-121209-18 ettevõtet kompleksloa muutmistaotluse menetlusse võtmisest ning küsis Türi Vallavalitsuselt arvamust kompleksloa taotluse kohta kirjaga nr DM-121209-19. Kohalik omavalitsus ei avaldanud arvamust. Keskkonnaamet küsis arvamust loa taotluse kohta piirinaabrilt Riigimetsa Majandamise Keskuselt (registrikood 70004459), aktsiaseltsilt Roger Puit (registrikood 10106076), osäühingult SILVANUS-METSATÖÖSTUS (registrikood 10683023), kes ei avaldanud arvamust kompleksloa taotluse osas.

Loa andja teavitas keskkonnakompleksloa nr 24491 muutmise otsuse eelnõude valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning saatis menetlusosalistele tutvumiseks ning arvamuste ja vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1 12.03.2024 kirjaga nr DM-121209-9).

Eelnõude avalikustamise käigus esitas aktsiaselts Väätsa Prügila omapoolsed arvamused keskkonnakompleksloa nr 24491 muutmise eelnõu osas 26.03.2024 (KOTKAS registreeritud 26.03.2024 2024 nr DM-121209-30). Ettevõtte soovis keskkonnakompleksloa eelnõuga tutvuda ka teist korda peale esimese avalikustamise käigus tehtud muudatusi, seetõttu avalikustati eelnõu teist korda Eelnõude teistkordse avalikustamise käigus laekus/ei laekunud arvamusi...

Eelnõude avalikustamistel esitatud ettepanekutega arvestamine/mitte arvestamine on toodud korralduse peatükis „Menetlusosaliste ärakuulamine“.

Tulenevalt KeÜS § 42 lõikest 4 tasub keskkonnaloa taotleja riigilõivu tasumise kohustuse olemasolul enne taotluse esitamist. Lähtuvalt riigilõivuseaduse § 124 lg 2 tuleb ettevõttel tasuda riigilõivu 620.- eurot.

Riigilõiv on tasutud 01.09.2022

01.01.2020 jõustus keskkonnaministri 17.12.2019 määrus nr 73 „Keskkonnakompleksloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnakompleksloa taotluse ja loa andmekoosseis“ (edaspidi määrus nr 73). 2022 aasta alguses valmis keskkonnaotsuste infosüsteemi (KOTKAS) arendus, mis arvestab määruse 73 nõuetega. Seoses sellega annab Keskkonnaamet kehtiva kompleksloa määruse nr 73 kohasel vormil.

3. KAALUTLUSED

3.1 Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimise seaduse (KeHJS) § 3 lg 1 p 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

Taotletav tegevus ei kuulu olulise keskkonnamõjuga tegevuste hulka, mille korral on KMH kohustuslik (KeHJS § 6 lg 1 ja § 11 lg 3). Loa andjal tuleb anda eelhindang selle kohta, kas taotletaval tegevusel on oluline keskkonnamõju, kui olulise keskkonnamõjuga tegevust või kätist muudetakse või ehitist laiendatakse (KeHJS § 6 lg 2¹).

Keskkonnaamet on andnud eelhindangu kavandatava tegevuse kohta ning leidnud, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju ja keskkonnamõju hindamine ei ole vajalik. Keskkonnaamet küsis osapoolte arvamust 10.01.2024 kirjaga nr DM-DM-121209-25 keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise otsuse (eelhindangu) kohta. Osapooled ei avaldanud arvamust.

KeHJS § 6 lg 1 ja lg 2 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 2 lg 1 kohaselt tuleb keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang anda energeetika valdkonnas tegevuste korral, kui nimisoojusvõimsus on 50-299 megavatti. Aktsiaselts Väätsa Prügila põletusseadmete summaarne nimisoojusvõimsus on väiksem (0,4 MW_{th}), seega määruse nr 224 § 2 lg 1 alusel keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindangut ei anta.

3.2 Kaalutlused kompleksloa andmisel

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1 muudetav keskkonnamõju kompleksloa nr 24491 annab aktsiaseltsile Väätsa Prügila aadressil Järvamaa prügila, Roovere küla, Türi vald, Järva maakond, Eesti maakond (katastritunnused: 93701:002:0118, 93701:001:0558, 93701:002:0119, 93701:002:0078, 93701:002:0079) õiguse teostada täiendavaid jäätmekäitlustoiminguid, võtta vastu, käidelda ja ladestada erinevaid kindlaksmääratud jäätmeliike ning laiendada jäätmete käitlemiseks mõeldud maa-ala. Loa muutmisega on vaadatud üle ka käitisele kohalduvad keskkonnamõju nõuded ja seire kohustused ning need on ajakohastatud.

3.2.1 Käitise tööstusheidet käsitlevad andmed

THS § 3 lg 1 alusel kohaldatakse haldusmenetluse seadust, arvestades THS sätestatud erisusi.

Keskkonnamõju kompleksloa menetlusele kohaldub KeÜS 5.peatükk, arvestades THS sätestatud erisusi. Keskkonnamõju kompleksloa muutmise taotlus vaadati läbi avatud menetluse käigus (HMS § 46, THS § 37). Keskkonnaametile teadaolevalt ei esine kompleksloa muutmiseks keeldumise aluseid (KeÜS § 52 lg 1).

Keskkonnaametil on õigus kompleksloaga määrata tegevusele esitatavad keskkonnamõjud, lähtudes esitatud andmetest ja võttes arvesse keskkonnamõju alused õigusaktid (THS § 41). Korralduse ja sellega kehtestatava kompleksloa andmisel on võetud aluseks THS, KeÜS, HMS, JäätS, VeeS, AÕKS ja nende alamaktide ning teiste keskkonnamõju valdkonda reguleerivate

õigusaktide nõuded.

Alljärgnevalt toob Keskkonnaamet välja kompleksloa muutmise seotud olulised nõuded ja kompleksloa muutmise seotud kaalutlused (HMS § 4):

Tabel T1. Käitise tegevus

Kompleksloa tabel T1 sisustati ettevõtte andmetega jäätmekäitlustegevuste läbiviimisel. Käitise tegevus toimub aadressil Järvamaa prügila, Roovere küla, Türi vald, Järva maakond, Eesti.

Ettevõtte peamiseks tegevusalaks käitises on prügila käitamine. Ülesseatud tootmisvõimsus on 125 000 t/a. Ladestatav kogus 780 000 tonni. Kompleksloa muutmise käigus ei suurendata aastast ladestatavate jäätmete kogust ega suurendata prügila üldmahtu. Lisaks prügila käitamisele tegeleb ettevõtte ka jäätmete sorteerimise ja korduskasutuseks ettevalmistamisega. Kompleksloa muutmise käigus täiendatakse vastuvõetavate ja käideldavate jäätmete nimistut, lisatakse toimingukoode ja lisatakse või suurendatakse erinevate jäätmekäitlustegevuste mahtusid.

Tabel T2. Parima võimaliku tehnika (PVT) rakendamine

Loa andja määrab kompleksloa nõuded käitises toimuvale tegevusele või tootmisprotsessi liigile kohalduvatest PVT-järeldustest (THS § 42 lg 1). Loa andja vaatab kompleksloa nõuded üle pärast käitise peamist tegevusvaldkonda puudutava PVT-järeldusi käsitleva otsuse avaldamist (THS § 49 lg 1 p 2) ning tootmine peab vastama PVT-järeldustes toodud nõuetele hiljemalt nelja aasta jooksul pärast PVT-järeldusi käsitleva otsuse avaldamist (THS § 49 lg 3).

Kompleksloa muutmise lisatakse PVT jäätmete pallimise kohta lähtudes jäätmekäitluse parima võimaliku tehnika (*PVT*) alastest järeldustest (Best Available Techniques Conclusions for Waste - edaspidi *WT*). Jäätmete pallimisele rakendub WT BAT nr 2e ja 4, mis on ka varasemalt loal olemas olnud seoses jäätmete ladustamisega. Jäätmete pallimine võrgu ja kilega pallidesse vähendab jäätmete lendumist, lõhnastumist ning nõrgvee eraldumist. Pallimine võimaldab jäätmeid ökonoomsemalt transportida. Vetteheite vähendamiseks tohib pallitatud jäätmeid ladustada vaid asfalteeritud ning nõrgvee kogumissüsteemiga varustatud platsil.

Keskkonnaamet ei lisa kompleksloa tabelisse T2 "Parima võimaliku tehnika (PVT) rakendamine" andmeid tõrvikpõleti kohta, sest jäätmekäitlusalase tegevuse parima võimaliku tehnika järeldused (WT) ei kohaldu prügilatele. Neid hõlmab nõukogu direktiiv 1999/31/EÜ, mille kohta eraldi parima võimaliku tehnika viitedokumenti ei ole koostatud. Prügila ladestusalal toimuvatele tegevustele kohaldub keskkonnaministri 29.04.2004 a. määrus nr 38 "Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded". Sellest tulenevalt kannab Keskkonnaamet prügilagaasi ja prügi ladestamisega seonduvad täiendavaid keskkonnakaitselised nõuded loa teistesse asjakohastesse tabelitesse (T6, J6).

WT BAT 19c kohaselt peavad jäätmekäitlusala olema vett läbilaskmatud. Seepärast ei lisa Keskkonnaamet tabelisse T2 "Vetteheide ja vee ringlusse võtmine" lahtrisse "Käitise KKJS-i ja tehnoloogia nimetused" kompleksloa muutmise taotluses olnud kirjeldust, kus käitaja on

selgitanud, et jäätmekäitluseks kasutatavad pinnad on asfalteeritud või kõvakattega (killustikalusel). Keskkonnaamet täpsustab sõnastust selliselt, et jäätmete käitlemine on lubatud vaid vett läbilaskmatutel pindadel.

Killustiku või freesasfaldiga kaetud alad ei ole veekindlad ning on potentsiaalne oht, et nende kaudu levib saastus põhja- ja pinnavette. Aladel, mis ei ole veekindlad, on lubatud hoida vaid jäätmeid, mis vastavad keskkonnaministri 21.04.2004. a määruse nr 21 „Teatud liiki ja teatud koguses tavajäätmete, mille vastava käitlemise korral pole jäätmeloa omamine kohustuslik, taaskasutamise või tekkekohas kõrvaldamise nõuded” § 4 1 p 3 ja 4 nõuetele ja nõuetele vastavus on tõendatud vastavate analüüsidega.

Tabel T3. Lubatud heitepiirväärtused (HPV)

Käitisele kohalduvad jäätmekäitluse parima võimaliku tehnika allikas kajastatud lubatud heitepiirväärtused BAT 20 kohaselt, sest käitises toimub reovee selline iseseisvalt käitav puhastamine, mida ei hõlma nõukogu direktiiv 91/271/EMÜ. Käitises toimub jäätmekäitlustegevustest sh jäätmete bioloogilisest töötlemisest tekkiva reovee puhastamine osmoospuhastites (saasteainete filtreerimine lahusekontsentratsioonide erinevuse abil; puhasti keskkonnaregistri kood PUH0510570) ja tekkiva heite juhtimine otseheitena veekogusse. WT BAT 20 osutatud parima võimaliku tehnikaga saavutatavad heitetasemed (PVT-SHT) vetteheite puhul on kontsentratsioonid, mis on väljendatud saasteaine massina vee ruumalaühiku kohta, esitatuna mõõtühikutes µg/l või mg/l. Eeltoodust lähtuvalt kehtivad käitisele WT BAT 20 (WT järelduste tabelis 6.1) seatud heitepiirväärtused (arvestades osaliselt ettevõtte taotlusega esitatud andmeid, heitvee seiretulemusi ning riiklikult kehtivaid saasteainesisalduse piirväärtusi): orgaanilise süsiniku kogusisaldus (TOC) 10 mg/l või keemiline hapnikutarve (edaspidi *KHT*) 55 mg/l; hõljuvaine kogusisaldus (edaspidi *heljum/TSS*) 25 mg/l; nafta süsivesinike indeks (HOI) 1 mg/l; üldlämmastik (edaspidi ka *N_{üld}*) 1 mg/l (rakendub kui reovee temp on üle 12 °C ja kloriidiooni (Cl⁻) sisaldus on üle 10 g/l); üldfosfor (edaspidi ka *P_{üld}*) 0,3 mg/l; arseen (As), 0,01 mg/l; kaadmium (Cd), 0,005 mg/l; kroom (Cr) 0,05 mg/l; vask (Cu) 0,015 mg/l; nikkel (Ni) 0,034 mg/l; plii (Pb) 0,014 mg/l; tsink (Zn) 0,05 mg/l; elavhõbe (Hg) 1 µg/l. (THS § 44 lg 2, 3 ja 4). Tulenevalt määruse nr 73 jõustumisest ja vastavalt käitaja loa muutmise taotlusele, sisustati kompleksloa tabelis T3. rakenduvate parima võimaliku tehnika (edaspidi *PVT*) allikas kajastatud lubatud heitepiirväärtused WT näitajate kohta.

Vastavalt WT BAT 7 tuleb saastenäitajate (KHT/TOC, TSS, HOI, N_{üld}, P_{üld}, arseen (As), kaadmium(Cd), kroom (Cr), vask (Cu), nikkel (Ni), plii (Pb), tsink (Zn)) vetteheidet jälgida sagedusega üks kord kuus. Seiresagedust võib vähendada, kui heitetase on osutunud piisavalt stabiilseks, kuid raskmetallide senine seire sagedus üks kord aastas ei võimalda samaväärset teadusliku tasemega andmete saamist. Arvestades, et heitetase on olnud stabiilne (KOTKASs esitatud seiretulemuste põhjal), määrab Keskkonnaamet nimetatud näitajateseiresageduseks üks kord kvartalis.

Perfluorooktaanhape ja perfluorooktaansulfonaadi sisaldust tuleb jälgida sagedusega sagedusega üks kord kuue kuu tagant. PVT-SHTdega seotud keskmistamisajad viitavad ühele järgmisest kahest juhust: a) heitvee pideva ärajuhtimise puhul ööpäeva keskmised väärtused, st 24 tunni

vooluhulgaga võrdelised keskmistatud proovid; b) partiide kaupa ärajuhtimise puhul väljalaske kestuse keskmised väärtused, mis põhinevad voluhulgaga võrdelistel keskmistatud proovidel, või kui äravool on piisavalt segatud ja homogeenne, siis enne väljalaset võetud punktproovil. Ajaga võrdelisi keskmistatud proove võib kasutada tingimusel, et voolu piisav stabiilsus on tõendatud. Kõik vetteheite PVT-SHTd mõõdetakse heite käitisest väljumise kohas. Seirataavad ained tuleb analüüsida vastavalt WT BAT 7s nimetatud standardile vastava näitaja kohta. Seire tulemused esitada koos väljalaskme seire tulemustega, lisades analüüsiaktid ja üks kord aastas tegevusaruandega KOTKASs.

Tabel T5. Hoidlate ja mahutite kirjeldus ja kaitsemeetmed

Tabelis T5 on kajastatud andmeid mahutite ja hoidlate kirjelduse ja paiknemise kohta. Tootmisprotsessis kasutatakse kemikaale üldiselt vähe, peamiselt on tegu veepuhastusseadmete tööks vajalike kemikaalidega, mida hoiustatakse originaalpakendites ja masinate tööks vajaliku diiselkütusega, mis on hoiustatud spetsiaalses 10 m³ mahutis.

Tabel T6. Keskkonnakaitse lisameetmed

Tabel T6 sisustati vastavalt ettevõtte taotlusele, täpsustades osade meetmete sõnastust (näiteks jäätmete taaskasutamisel ehitiste või rajatiste ehitamisel tuleb lähtuda Ehitusseadustiku nõuetest ja kooskõlastada Keskkonnaametiga jäätmematerjalide taaskasutamine). Arvestades ettevõtte tegevust lisab Keskkonnaamet kompleksloale järgmised keskkonnakaitse lisameetmed:

-Käitaja peab esimesel võimalusel teavitama Keskkonnaametit avariist või vahejuhtumist (THS § 17 lg 2), mis võib tõenäoliselt (kuid ei pruugi) kaasa tuua olulise ebasoodsa mõju keskkonnale, inimese tervisele, heaolule, varale ja kultuuripärandile. Teavitus tuleb esitada infosüsteemi KOTKAS Teated vahendusel või info@keskkonnaamet.ee e-posti aadressil. Teavitamisel täpsustatakse esmalt: vahejuhtumi alguskuupäev kellaajaga ja võimalik põhjus ja kasutusele võetavad meetmed ning hiljem esitatakse vahejuhtumi lõppkuupäev kellaajaga, vahejuhtumi kestus ja katkestuse põhjuse kirjeldus;

-Käitaja peab vältima veekeskkonnaohtlike ainete keskkonda sattumise. Jäätmeid tohib territooriumil hoida vaid vedelikukindla pinnakattega alal. Aladel, mis ei ole veekindlad, on lubatud hoida vaid jäätmeid, mis vastavad keskkonnaministri 21.04.2004. a määruse nr 21 „Teatud liiki ja teatud koguses tavajäätmete, mille vastava käitlemise korral pole jäätmeola omamine kohustuslik, taaskasutamise või tekkekohas kõrvaldamise nõuded” § 4 1 p 3 ja 4 nõuetele ja nõuetele vastavus on tõendatud vastavate analüüsidega.

Tegevuse käigus tekkinud nõrgvesi ja territooriumilt kokkukogutav sadevesi tuleb juhtida kogumisbasseini ja puhastada. Heitveetariistu ja puhastussüsteemid peavad olema regulaarselt hooldatud ja töökorras. Muud reo-, heit- või sademevee keskkonda juhtimise süsteemid ei ole käesoleva kompleksloa kohaselt lubatud. Avariilistest väljalaskmetest tuleb teavitada Keskkonnaametit, hinnata voluhulk, teostada seire ja deklareerida saastetasu.

Tabel T7. Pinnase ja põhjavee saastatuse seire

Põhjavee seire eesmärgiks on välja selgitada, kas vee kasutaja tegevus põhjustab muudatusi põhjaveekihtide tasemetes või keemilises koostises, et vajadusel planeerida meetmeid mõju vähendamiseks. Vastavalt THS § 41 lg 2 p 9 kuuluvad loa koosseisu pinna- ja põhjavee ning pinnase kaitsemeetmed ja omaseire nõuded. Vastavalt THS § 47 lg 3 toimub põhjavee saastatuse korrapärane omaseire vähemalt kord viie aasta jooksul. Vastavalt kehtivale keskkonnaloale ja valdkondliku ministri 29.04.2004 määruse nr 38 „Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded“ (edaspidi *määrus nr 38*) § 38 nõuetele teostab ettevõtte põhjavee seiret kolmest Siluri-Ordoviitsiumi põhjaveekihi puurkaevust.

- Veehaare prügila kaev (14730) puurkaev PRK0014730 olmevee saamiseks (asukohakoordinaadid X: 6527970, Y: 577560; sügavus 21 m; kat nr 14730)
- hüdrogeoloogilise uuringu puurkaev PRK0019491 (asukohakoordinaadid: X: 6528577, Y: 577171, sügavus 5 m; kat nr 19491)
- hüdrogeoloogilise uuringu puurkaev PRK0019492 (asukohakoordinaadid X: 6528232, Y: 577898, sügavus 5,5 m; kat nr 19492)

Vastavalt Marandi jt., 2019 tööle „Põhjaveekogumite piiride kirjeldamine, koormusallikate hindamine ja hüdrogeoloogiliste kontseptuaalsete mudelite koostamine“^[1] on Siluri-Ordoviitsiumi põhjaveekogum heas keemilises ja koguselises seisundis. Põhjaveekogum on valdavalt maapinnalt esimene aluspõhjaline põhjaveekogum. Avamusalal lasub põhjaveekogum kvaternaari setete all 0,5 kuni 50 m sügavusel maapinnast. Kuigi regionaalne põhjaveevool algab Pandivere kõrgustikult, on soodsate toitumistingimustega ka õhukese pinnakattega kaetud kohalikud paekõrgendikud. Neile on iseloomulikud ka suurimad veetasemete kõikumise amplituudid (kuni 3 m). Väiksemad amplituudid (0,8–1,0 m) on iseloomulikud survealise põhjavee väljumisaladele rannikul. Keskkonnaagentuuri põhjavee seire 2022. aasta aruande (l e i t a v a d <https://kaur.maps.arcgis.com/apps/MapJournal/index.html?appid=cf6761f516f043b494f2d9a16a0b814a>) kohaselt on põhjaveekogumi vesi suurema kloriidide sisaldusega rannikuäärsetes piirkondades, kuid seirekaevude keskmine kloriidide sisaldus on viimastel aastatel näidanud kerget langustrendi (2022. a keskmine 100,5 mg/l). Põhjaveekogumi seirekaevudes jäi raua sisaldus vahemikku 0,05–2,1 mg/l (kogumi keskmine oli 0,5 mg/l). Ohtlikest ainetest leiti metalle (niklit, pliid ja arseeni), kuid leidude sisaldused jäid alla künnisarvude. Põhjaveetasemed põhjaveekogumi seirekaevudes olnud vähese muutlikkusega, langedes suvel ja taastudes talvel.

Vastavalt valdkondliku ministri 01.10.2019 vastu võetud määrusele nr 48 „Põhjaveekogumite nimekiri ja nende eristamise kord, seisundiklassid ja nende määramise kord, seisundiklassidele vastavad keemilise seisundi määramiseks kasutatavate kvaliteedinäitajate väärtused ja koguselise seisundi määramiseks kasutatavate näitajate tingimused, põhjavett ohustavate saasteainete nimekiri, nende sisalduse läviväärtused põhjaveekogumite kaupa ja kvaliteedi piirväärtused põhjavees ning taustataseme määramise põhimõtted“ (edaspidi *määrus nr 48*) § 7 on põhjaveekogumi keemiline seisundiklass hea, kui kloriidide ja sulfaatide kontsentratsioon ning elektrijuhtivuse kaudu mõõdetud lahustunud ainete kontsentratsioon ei näita kasvusuundumust, mis viitaks inimtegevusest tingitud saastatusele või soolase vee sissevoolule;

lahustunud hapniku sisaldus ei näita inimtegevusest tingitud vähenemise suundumust või keemiline hapnikutarve on ≤ 5 mg/l O₂ või kvaliteedinäitaja väärtuse ületamise korral on tõestatud lahustunud hapniku sisalduse looduslik päritolu põhjavees; ammooniumi sisaldus ei ületa looduslikult aeroobses põhjavees 0,5 mg/l või ei ületa looduslikult anaeroobses veekeskkonnas 1,5 mg/l või kvaliteedinäitaja väärtuse ületamise korral on tõestatud ammooniumi looduslik päritolu põhjavees; ning puuduvad ohtlikud ained või nende kontsentratsioon ei ületa ohtlike ainete põhjavee kvaliteedi piirväärtusi või kui nende ohtlike ainete põhjavees esinemise korral on kindlaks tehtud nende ainete looduslik päritolu. KOTKAS esitatud analüüsiaktide kohaselt esinevad puurkaevus PRK0019491 nii oluliselt suuremad saastenäitajate (sulfaat (SO₄), ammoonium (NH₄), KHT_{Mn} ja elektrijuhtivus) sisaldused, mis ületavad ka hea kvaliteediklassi tunnust ja jäädes märkimisväärselt kõrgemaks teistes puurkaevudes seiratavatest näitajatest, kui ka väiksem lahustunud hapniku sisaldus. Puurkaevus PRK0019491 leidis 2023. aasta detsembri seireandmete põhjal ka ohtlikke aineid (arsen (As), baarium (Ba; 300 µg/l), boor (Br), koobalt(Co), Croom (Cr), molübdeen (Mo; 5,1 µg/l), nikkel (Ni), plii (Pb), seleen (Se), tina (Sn), tsink (Zn), vask(Cu)), millest künnisarvu ületasid baarium (Ba) ja molubdeen (Mo), kuid seatud piirväärtuse ületamist ei esinenud (analüüsiakt EE23005178; KOTKAS). Samal ajal olid puurkaevus ka teised näitajad märkimisväärselt halvemad kui teistes võrdluspuurkaevudes (KHT_{Mn}: 12 mg/l, lahustunud hapnik: 0 mg/l ja elektrijuhtivus 1610). Puurkaevu suurenenud saastenäitajad võivad olla tingitud taaskasutusväljaku rajamisel lubamatute materjalide kasutamisest, mille likvideerimist jälgib Keskkonnaameti järelevalveosakond.

Tabel 1 Puurkaevude saastenäitajate (mg/l) seire andmed ja hea seisundiklassi näitajad ja läviväärtused (määrus nr 48)

		2022				2023			
Puurkaevu kat nr		14730	19491		19492	14730	19491		
kvaliteedinäitaja	Väärtus	II kv	I kv	II kv	II kv	II kv	III kv	II kv	III kv
Cl-	250	17	63	44	23	18	17	42	45
SO ₄		E	510	290	11	11	11	250	250
NH ₄ ;	0,5	0,05	0,85	4,4	0,04	0,06	0,02	3,2	0,74
NO ₃ ;	50	<0,1	<0,1	<0,1	E	<0,1	E	11	E
Feüld		2,3	E	E	E	2	E	E	E
Lah. O ₂		8,75	3,2	E	E	3,9	5	0	0
KHT-Mn	5	4,6	32	21	4,8	4,6	3,8	12	6,7
El. juht.		621	1850	1486	672	552	558	1360	1373

E: ei ole seiratud

Põhjavee kaitse eesmärk on tagada põhjaveekogumite hea seisund, mille halvenemist tuleb vältida ja vähendada saasteainesisaldust, seejuures vältides saasteainesisalduse olulist ja püsivat kasvu (VeeS § 34 lg 1 ja 35 1 1 ja 2). Põhjavee proovid peavad võimalikult täpselt iseloomustama põhjavee kvaliteeti, mida prügila võib mõjutada (määrus nr 38 § 49 lg 1). Arvestades halvenenud saastenäitajaid, põhjavee kaitse eesmärke ja tegevuse võimalikku mõju põhjavee seisundile ja vastavalt määruse nr 48 §-le 7 ning määruse nr 38 § 51 lg 1 muudab Keskkonnaamet keskkonnakompleksloal nr 24491 põhjavee seire tingimusi järgmiselt:

- Seirata puurkaevust PRK0019491 saastenäitajaid kloriid (Cl-), sulfaat (SO₄), ammoonium

- (NH₄), nitraat (NO₃), KHT_{Mn}, baarium (Ba), lahustunud hapnik (mg/l) ja pH, elektrijuhtivus sagedusega üks kord poolaastas kuni 31.12.2028;
- Seirata puurkaevudes saastenaajajad kloriid (Cl⁻), sulfaat (SO₄), ammoonium (NH₄), nitraat (NO₃), KHT_{Mn}, lahustunud hapnik (mg/l) ja pH, elektrijuhtivus, temperatuur, kaalium (K), naatrium (Na), magneesium (Mg), kaltsium (Ca), vesinikkarbonaat (HCO₃), üldraud (Fe_{üld}), mangaan (Mn), üldlämmastik (N_{üld}), nitrit (NO₂), üldfosfor (P_{üld}), fluoriid (F), hägusus, värvus ja lõhnaläve indeks sagedusega kord aastas;
 - Põhjavee taset mõõta seirepuurkaevudes üks kord poolaastas (määrus nr 38 § 50 lg 1). Veetaseme andmete hilisemaks kasutamiseks ja võrdlemiseks on vajalik mõõtmise teha ühel ja samal ajal. Tulemuste esitamisel näidata veetaseme mõõtmise aeg, viimase pumpamise aeg, mõõtepunkti maapinna absoluutkõrgus ja andmed veetaseme mõõtmise tehnoloogia, tehnika ja seadmete kohta;
 - Proovid tuleb võtta vastavalt kehtivale metoodikale. Proovi võtmisel tuleb tagada proovi esinduslikkus ning proovi võtmine peab vastama kehtestatud proovivõtmise nõuetele. Proovivõtja peab olema atesteeritud;
 - Usaldusväärsema analüüsitulemuse tagamiseks tuleb proovid analüüsiks viia akrediteeritud laborisse, mis on sooritanud vähemalt üks kord aastas katselaborite võrdluskatsed;
 - Seire tulemused esitada keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS seiremoodulis tarkandmetena, lisades juurde tulemusi tõendava analüüsiakti ning üks kord aastas tegevusaruandes seireandmete tabelina (määrus nr 38 § 40 p 4 ja § 53 lg 3).

[1] Marandi, A., Osjamets, M., Polikarpus, M., Pärn, J., Raidla, V., Tarros, S., Vallner, L., 2019. Põhjaveekogumite piiride kirjeldamine, koormusallikate hindamine ja hüdrogeoloogiliste kontseptuaalsete mudelite koostamine. Eesti Geoloogiateenistus, Rakvere.

Tabel T8. Tootmise, jäätme- ja heitetekke ning heite keskkonnamõju omaseire tõhustamiseks kavandatud meetmed

Tabel T8 omaseire osas täideti vastavalt ettevõtte taotlusele.

Tabel T9. Avariide vältimiseks ja avarii tagajärgede vähendamiseks kehtestatud kord ja juhised käitumiseks

Tabel T9 on sisustatud vastavalt käitaja poolt taotluses esitatud andmetele avariide vältimise ja tagajärgede vähendamise korrale.

Tabel T10. Keskkonnamõju vältimine või vähendamine käitise sulgemise korral ja järelhoolduse meetmed

Tabel T10 täideti vastavalt ettevõtte taotlusele. Käitise sulgemine toimub Keskkonnaameti kinnitatud sulgemiskava kohaselt.

3.2.2 Käitise jäätmehooldust käsitlevad andmed

Lubatud tegevus

Väätsa prügila käitise territooriumil toimub jäätmete ladestamine (kõrvaldamine) prügilasse kuni 125 000 t/a, ohtlike jäätmete kõrvaldamine (D5, 10 680 t/a), tavajäätmete taaskasutamisele eelnev sorteerimine (R12s, 50 000 t/a), jäätmesegude koostamine (R12x, 30 000 t/a), biolagunevate jäätmete käitlemine ja komposti tootmine (R3o, 22 000 t/a, ohtlike jäätmete taaskasutamisele eelnev sorteerimine (R12s, 50 000 t/a), pinnaste käitlemine (R5o, 60 000 t/a), jäätmete ladustamine (R13, 66 000 t/a), reoveesette käitlemine (R12o, 40 000 t/a), tuhkade käitlemine (R12s, 80 000 t/a), jäätmetest vee eraldamine (R12p, 5000 t/a. Varasemalt ei ole R12p toimingut loa peal olnud), jäätmete korduskasutuseks ettevalmistamine (R3k, 1 000 t/a), bioloogiline töötlemine (D8, 20 000 t/a), jäätmete taaskasutamine (R5m, 30 000 t/a), jäätmete kõrvaldamine (D1, 10,680 t/a. Ladestavate jäätmete aastast kogust ei suurendata, kuid D5 käitluskood asendatakse D1 käitluskoodiga. Tehnoloogiliselt ladestusmeetodikat ei muudeta), jäätmete ümberpakkimine enne kõrvaldamist (D14, 125 000 t/a), jäätmete korduskasutuseks ettevalmistamine (R5k, 1 000 t/a), jäätmete taaskasutamisele eelnev bioloogiline töötlus (R12o, 22 000 t/a), jäätmematerjali taaskasutamine ehk mehaaniline ringlussevõtt (R3m, 10 000 t/a. Varasemalt ei ole R3m toimingut loa peal olnud), jäätmete ümberpakkimine enne taaskasutusele suunamist (R12y, 125 000 t/a), jäätmesegude koostamine enne kõrvaldamist (D13x, 30 000 t/a. Varasemalt ei ole D13x toimingut loa peal olnud).

Väätsa prügila on tavajäätmeprügila, kuid keskkonnaministri 29.04.2004 Määruse nr 38 "Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded" (edaspidi *määrus nr 38 või prügilamäärus*) § 21 lg 1 p 3 kohaselt võib tavajäätmeprügilasse ladestada ka ohtlikke jäätmeid, mis vastavad EL nõukogu otsuses 2003/33/EÜ sätestatud kriteeriumidele, selleks eraldatud eriladestusalale või ladestusala selleks määratud osale. Ohtlikke jäätmeid ei või ladestada biolagunevate jäätmete ladestusalale ja katsetamata tavajäätmeid ei või vastu võtta prügila eraldatud ladestusalale, kuhu ladestatakse stabiilseid mittereageerivaid ohtlikke jäätmeid. (Määrus nr 38 § 21 lg 2, lg 5). Ladestatavate ohtlike jäätmete leostuvus ei tohi ületada määruse nr 38 § 21 lg 7 ja lg 8 piirväärtusi.

Nõuded jäätmete käitlemisele

Taotluse kohaselt soovib ettevõtte jäätmekäitluskohas suurendada jäätmete käitlemise võimekust, võtta kasutusele uue jäätmete käitlemise platsi, vähendada jäätmete ladestamist ning luua võimalused uuteks jäätmekäitlustoiminguteks tulevikus. Loa andja kannab vastavad muudatused ja tegevused kompleksloa asjakohastes tabelitesse ja lisab vajalikud keskkonnakaitsemeetmed ja andmete esitamise nõuded. Kompleksloas tehtavad muudatused ja Keskkonnaameti põhjendused on täpsemalt toodud alljärgnevalt:

Tabel J1. Käitluskoht ja selle asukoha andmed

Väätsa Prügila AS jäätmete käitluskoht (keskkonnaregistrikood KNR0000479) asub aadressil Prügila, Roovere küla, Türi vald, Järva maakond (katastritunnused 93701:002:0078, 93701:002:0118, 93701:002:0079, 93701:001:0558).

Tabel J2. Andmed jäätmeliikide ja -koguste ning jäätmete kavandatava liikumise kohta kalendriaasta jooksul

Vastavalt käitaja kompleksloa taotlusele kanti kompleksloa tabelisse J2 jäätmeliigid ning loastatavad käitlustoimingud ning üheaegselt ladustatavad kogused.

Tabel J3. Lubatud jäätmekäitlustoimingud ning nende kirjeldus

Tabelisse J3 kanti lubatud jäätmekäitlustoimingud ja -mahud vastavalt ettevõtte taotlusele.

Tabel J4. Jäätmete ladustamine

Tabel J4 sisustati vastavalt ettevõtte taotlusele ja tabel kajastab jäätmete asukohtasid käitise territooriumil.

Tabel J6. Jäätmekäitlustoimingule esitatavad tehnilised ja keskkonnakaitsenõuded

Tabel J6 kajastab tehnilisi- ja keskkonnakaitsenõudeid jäätmete käitlemisele ja ladustamisele, võttes arvesse PVT-st ja kehtivast seadusandlusest tulenevaid nõudeid. Keskkonnaamet eemaldab Tabelist J6 üldkohalduvad nõuded jäätmete kohta (arvestuse pidamine, üleandmine, ohtlike jäätmete saatekirjade koostamine) kohta, sest tegu on jäätmeseadusest otsekohalduvate nõuetega, mida ettevõtte on kohustatud jälgima tulenevalt seadusandlusest.

Keskkonnaamet eemaldab kompleksloalt toimingukoodi D13s, sest ettevõtte ei ole seda koodi taotluses kirjeldatud jäätmekäitlustegevuste juures märkinud.

Keskkonnaamet ajakohastab loa nõudeid ning lisab nõude põlevmaterjalide ohutu ladustamise kohta.

Tabel J7. Jäätmekäitluse alustamisel ja lõpetamisel rakendatavad tervise- ja keskkonnakaitsemeetmed, sealhulgas jäätmekäitluskohtade järelhoolduse kava

Tabel J7 sisustati vastavalt ettevõtte taotlusele.

Tabel J8. Jäätmekäitluskoha seirenõuded

Ettevõtte peab pidevalt hindama võimalike keskkonnahäiringute - hais, tolm, müra, jäätmete tuulega laialikandumine jms. teket ja võtma kasutusele meetmed häiringute vähendamiseks. Tabel J8 on sisustatud vastavalt kehtivale loale ja lisatud on taotluse kohaselt seired.

Tabel J9. Prügila või jäätmehoidla liik

Tabel J9 kajastab infot prügila liigi ja mahutavuse kohta. Käesoleva kompleksloa muutmisega ei muudeta prügila liiki ega mahutavust.

Tabel J10. Prügilasse või jäätmehoidlasse ladestatavad tavajäätmed

Tabelisse J10 on kantud prügilasse ladestada lubatud tavajäätmed vastavalt ettevõtte taotlusele.

Tabel J11. Prügilasse või jäätmehoidlasse ladestatavad ohtlikud jäätmed

Tabelisse J11 on kantud prügilasse ladestada lubatud ohtlikud jäätmed vastavalt ettevõtte taotlusele. Ladestatavate ohtlike jäätmete leostuvus ei tohi ületada määruse nr 38 § 21 lg 7 ja lg

8 piirväärtusi. Võrreldes eelmise loa versiooniga ei ole enam (vastavalt ettevõtte taotlusele) laadestada lubatud jäätmeid koodiga 16 08 02*.

3.2.3 Kätise vee erikasutust käsitlevad andmed

Keskkonnakompleksloaga on reguleeritud heitvee juhtimine Emismäe kraavi väljalaskmest Väätsa prügila (kood JA057). Kompleksloa muutmise käigus vaatas Keskkonnaamet üle loa nõuded. Keskkonnaamet ajakohastab keskkonnakompleksloa nr 24491 nõudeid vastavalt kätise tegevusele ja kehtivale seadusandlusele.

Tabel V4. Väljalaskmed ja lubatud saasteainete kogused väljalaskmete ja saasteainete kaupa

Suublasse juhitud heitvesi peab vastama VeeS § 128 lg 7 alusel kehtestatud valdkondliku ministri 08.11.2019 vastu võetud määruse nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“ (edaspidi *määrus nr 61*) lisas 1 või veeloaga ning kompleksloaga määratud heitvee saasteainesisalduse piirväärtustele ja veeloaga või kompleksloaga määratud saasteainete heitkogustele, välja arvatud juhul, kui heitvee juhtimine suublasse on keelatud. Veekogusse või pinnasesse juhitava vee saastenäitajad peavad vastama määruse nr 61 lisas 1 esitatud piirväärtustele sõltuvalt saasteallika koormusest (VeeS § 127 lg 1, määrus nr 61 § 5 lg 2 ja 3). Vastavalt määruse nr 61 lisale 1 kohaldub prügilast suublasse juhitud heitveele saastenäitaja N_{uld} sisaldus 75 mg/l ja saastenäitaja P_{uld} sisaldus 2 mg/l. Lisaks eeltoodule peab kätisest väljuv heitvesi vastama ka parima võimaliku tehnikas nõutud heitepiirväärtustele (vt korralduse ptk 3.2.1.). Keskkonnaamet jätab kehtima keskkonnakompleksloa V4 seatud saasteainesisalduse piirväärtused. Arvestades nii taotluse kui ka aastaaruannetega esitatud vooluhulkade suurt muutlikkust, ei määra Keskkonnaamet keskkonnakompleksloa tabelis V4 vooluhulka. Puhastile juhitud vooluhulk ei tohi ületada puhasti hüdroloogilist võimsust. Vajadusel tuleb kasutusele võtta meetmed vooluhulga puhverdamiseks. Keskkonnaamet lisab nimetatud nõude tabelis V16.

Arvestades, et heitvee väljalask Emismäe kraavi ei ühti väljalaskme asukohaga loal, muudab Keskkonnaamet väljalaskme asukohaks kraavi suubumise asukohakoordinaadid XY: 6528297.32, 577473.90.

Vastavalt keskkonnatasude seaduse § 5 lg 1 ja § 17 lg 1 p 5 on keskkonnatasu maksmise kohustus ka juhul kui veekogusse, põhjavette või pinnasesse heidetakse sulfaate. Sulfaatidele ei ole määruse nr 61 lisaga 1 seatud saasteainesisalduse piirväärtust. Lähtudes eeltoodust ja arvestades ka sulfaat-iooni suurenenud sisaldust seirepuurkaevus PRK0019491, lisab Keskkonnaamet keskkonnakompleksloa tabelis V4 lahtrisse „Saasteained, mille keskkonda viimist loaga ei limiteerita, aga saastetasu arvutatakse“ saastenäitaja SO_4 määraates seirekohustuse tabelis V7.

Tabel V5. Reoveepuhasti reostuskoormuse määramine

Vastavalt 08.11.2019 vastu võetud määrusele nr 61 § 4 lg 5, 6 ja 8 määratakse edaspidi (peale esialgse koormuse määramist) reoveepuhasti koormus loa omaja korraldatud veeproovide analüüsi ja vooluhulga mõõtmise tulemuste alusel. Reoveepuhastil või muul saasteallikal, mille koormus on alla 2000 ie määratakse koormus üks kord seitsme aasta jooksul või siis, kui toimub oluline muudatus reoveepuhasti töös. Väätsa reoveepuhasti (keskkonnaregistri kood PUH0510570) reostuskoormus on viimati mõõdetud 2020. aastal (197 inimekvivalenti). Väätsa reoveepuhasti reostuskoormus on alla 2000 inimekvivalendi. Vastavalt eeltoodule tuleb Väätsa reoveepuhasti reostuskoormus määrata üks kord seitsme aasta jooksul. Keskkonnaamet muudab keskkonnakompleksloa tabeli V5 seirenõuet eeltoodu kohaselt.

Reoveepuhasti koormuse määramiseks peab reoveepuhastisse sisenevast reoveest võtma seitse keskmistatud veeproovi ühe nädala kestel igal päeval üks proov ja mõõtma vooluhulka VeeS § 236 lg 7 alusel kehtestatud proovivõtumeetodite järgi loas määratud aegadel. Seitsme päeva jooksul võetud keskmistatud proovid ja vooluhulgad tuleb mõõta ja analüüsida eraldi proovidena nii, et nädalal jooksul tekib kokku seitse proovitulemust. Reoveepuhasti koormuse määramisel ei lähe arvesse proovid, mis on võetud vihmavalingu ajal või muudes erakorralistes ilmastikuoludes, näiteks lume kiire sulamise ajal (määrus nr 61 § 4 lg 10 ja 11).

Tabel V6. Reoveepuhasti puhastusefektiivsuse hindamine

Vastavalt määruse nr 38 § 44 lg 1-3 peavad nõrgvee proovid võimalikult hästi iseloomustama prügilast lähtuva nõrgvee omadusi, sealhulgas selle keskmist koostist. Nõrgvee mahtu ja koostist määratakse eraldi igas kohas, kus vesi juhitakse prügilast välja, samuti kõigis nõrgvee kogumiskohtades. Prügila kasutusajal määratakse nõrgvee maht kord kuus ja koostis kord kvartalis. Käitise kompleksloaga nr 24491 on nõrgvee seire reguleeritud vastavalt määruse nr 38 § 44 sagedusega üks kord kvartalis. Väätsa prügilas juhitakse nõrgvesi Väätsa reoveepuhastisse. Prügilast välja tohib VeeS § 128 lg 1 ja 7 kohaselt juhtida vaid määruse nr 61 lisas 1 toodud piirväärtustele vastavat heitvett.

Määruse nr 61 § 16 lg 2 ja 4 peab vee erikasutaja reoveepuhasti puhastusastme välja selgitamiseks juhul kui reoveepuhasti koormus on alla 2000 ie, võtma proovi ühel ajal nii reoveepuhastisse sisenevast reoveest ja sealt väljuvast heitveest üks kord aastas. Võetud proov võib olla punktproov.

Kui proovidest saadud andmed annavad alust arvata, et pikemad perioodid proovide võtmise vahel ei vähenda proovide esinduslikkust, võib Keskkonnaamet seireperioode vähendada (määrus nr 38 § 47). Väätsa reoveepuhasti puhastusvõimekus on ettevõtte esitatud aruannete kohaselt olnud väga hea, tagades heitvee väljalaskmes saasteainesisalduste väga madalad väärtused. Nõrgveepuhastisse sisse juhitava nõrgvee saasteainesisaldused on suured ja nõrgvesi vajab igal juhul puhastamist. Nõrgvee prügilast välja juhtimine ilma puhastamata saab toimuda alles peale prügila sulgemist ja prügilakehas ladustatud ainete piisavat lagunemist. Lähtudes eeltoodust ei oma nõrgvee seire proovide esinduslikkus tähtsust prügila käitamisperioodil, kus saasteaineid tekib pidevalt juurde. Nõrgvee seire sagedusega üks kord aastas, reoveepuhasti

puhastusastme määramise ajal on piisav seiresagedus ka nõrgvee kvaliteedi hindamiseks.

Arvestades, et puhasti peab tagama kõigi suublasse juhitud saasteainete vastavuse kehtivatele piirväärtustele hoolimata nõrgvee koostisest, muudab Keskkonnaamet nõrgvee seire ja puhastusastme määramise tingimused V6 tabelites järgmiselt.

1. Teostada nõrgvee seiret reoveepuhasti puhastusastme määramise käigus üks kord aastas;
2. Määrata puhasti puhastusaste näitajate osas BHT₇, KHT, N_{üld}, P_{üld}, heljum, pH, naftasaadused, sulfaat (SO₄), ühealuselised fenoolid, kahealuselised fenoolid, kaadmium (Cd), elavhõbe (Hg), kroom (Cr), nikkel (Ni), plii (Pb), tsink (Zn), vask (Cu) sagedusega üks kord aastas ühe puhastisse siseneva ja puhastist väljuva vee analüüsiaktide alusel. Puhastist väljuvat heitvett tuleb seirata puhastist väljumise kohas;
3. Proovid sisse- ja väljavoolust võtta samaaegselt. Vältida proovivõttu erakorraliste ilmastikutingimuste ajal;
4. Oluliselt vähenenud (alla 70 %) tõhususest saasteaine puhastamise osas ning muudest häiretest puhasti tööprotsessis teavitada Keskkonnaametit ja selgitada välja puudujäägid puhastusprotsessis;
5. Tagada puhasti pidev töökorras olek ja suublasse juhitava heitvee puhastamine vastavalt kehtivatele piirväärtustele;
6. Puhastamata nõrgvett ei ole lubatud juhtida keskkonda.

Tabel V7. Väljalaskme seire nõuded

Vastavalt käitisele kehtivale WT PVT p 20 tuleb perfluorooktaanhape ja perfluorooktaansulfonaadi sisaldust jälgida sagedusega üks kord kuue kuu tagant. Lähtudes eeltoodust lisab Keskkonnaamet keskkonnakompleksloaga seirataivate ainete hulka saasteained perfluorooktaanhape ja perfluorooktaansulfonaat sagedusega üks kord poolaastas.

Arvestades WT PVT p 3 ja p 7 seatud nõudeid reoveevoogude seirele määrab Keskkonnaamet saastenäitejate fenoolindeks, arseen (As), kaadmium (Cd), kroom (Cr), vask (Cu), nikkel (Ni), plii (Pb), tsink (Zn) vask (Cu) seire sageduseks üks kord kvartalis (vt korralduse ptk 3.2.1.).

Seiresagedust võib vähendada, kui heitetase on osutunud piisavalt stabiilseks (Vt ka korralduse ptk 3.2.1.). Vastavalt WT PVT p 7 kohaldatakse kas orgaanilise süsiniku kogusisalduse (TOC) või KHT seiret. Orgaanilise süsiniku kogusisalduse seire on PVT järgi parem valik, sest sellega ei ole seotud väga mürgiste ühendite kasutamine. Arvestades nii WT PVT p 7 kui ka KeTS § 20 lg 1 p 1 võib seirata kas TOC sisaldust või KHT-d, kuid üks kord aastas (puhastusastme määramise ajal) tuleb seirata KHT näitaja.

Keskkonnaamet määrab keskkonnakompleksloaga seirataivate ainete hulka saasteaine sulfiid (SO₄) seiresagedusega üks kord kvartalis (vt ka sama ptk V4).

Tabel V8. Veekogu sh suubla seire

Vastavalt Keskkonnaameti 08.11.2019 määrusele nr 61 § 10 lg 1 ja 4 määrab loa andja loa

suubla seire kohustuse suublasse juhitava heitveele. Suubla seire sagedus ärajuhitava heitvee korral määratakse vähemalt üks kord aastas, kuid loa andja ei tohi loaga määrata seire sageduseks rohkem kui üks kord kvartalis.

Vastavalt keskkonnaministri 29.04.2004 määrusele nr 38 „Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded“ § 37 lg 1 on käitaja kohustatud korraldama pinnavee seiret ja pidama seiretulemuste arvestust. Määruse nr 38 § 42 toodu kohaselt peavad pinnavee proovid võimalikult hästi iseloomustama prügila mõjupiirkonna pinnavee omadusi, sealhulgas selle keskmist koostist. Pinnavee omadused määratakse vähemalt ühes kohas prügilast ülesvoolu ja vähemalt ühes kohas prügilast allavoolu. Pinnaveest võetakse suurveeperioodil kuuajalise vahega vähemalt kaks ning madalveeperioodil vähemalt üks proov. Pinnavee omadused tehakse prügila kasutusajal kindlaks vähemalt kord kvartalis.

Keskkonnaprojektloaga nr 24491 on kehtestatud suubla seire veekogust Lintsi jõgi (keskkonnaregistri kood VEE1127400) sagedusega üks kord kvartalis. Heitveelaskme suublaks olev Emismäe kraav suubub Lintsi jõkke 1,5 km kaugusel (mööda veekogu). Lintsi jõgi kuulub selles lõigus pinnaveekogumi Lintsi Madissaare oja Lokuta jõeni (pinnaveekogumi kood 1127400_2; edaspidi *Lintsi_2*) koosseisu. Pinnaveekogumi seisund on vastavalt Keskkonnaagentuuri seisuniinfole hea.

Keskkonnaametile esitatud seiretulemuste andmest (vt tabel 1) on näha, et Lintsi jõe saastenaäitajad erinevad kvartalite ja aastate lõikes, erinedes proovivõtukohtade vahel siiski vaid vähesel määral. Saastenaäitajate sisaldused on enamasti natuke suuremad allavoolu, kuid mõningatel juhtudel esineb ka ülesvoolu proovivõtukohtas suuremat saasteainesisaldust. Väljalaskmest suublasse juhitud heitvees jäävad saasteainesisaldused tihti alla määramispiiri ja oluliselt alla saasteainesisalduse piirväärtust. Seiretulemustest ei ilmne seost suublasse juhitud heitvee saasteainesisalduse ja pinnavees esinevate saasteainesisalduste muutuste vahel.

Tabel 2 Heitvee saastenaäitajad ja pinnavee seire tulemused ülesvoolu proovivõtupunktis (P4) ja allavoolu proovivõtupunktis (P5) ajavahemikul 01.04.2022-31.12.2023

Näit./Kvartal	2022									2023			
	II			III			IV			I		II	
	Heitv.	P4	P5	Heitv.	P4	P5	Heitv.	P4	P5	Heitv.	P4	P5	Heitv.
KHT	22	70	100	<14	70	44	16	E	65	<14	90	100	<14
BHT 7	<3	2,4	2,5	<3	2	1,8	<3	E	1	<3	2,1	2,4	<3
Püld	0,21	0,05	0,05	<0,02	0,06	0,05	<0,02	E	0,03	<0,02	0,027	0,028	0,02
Nüld	18	2,6	2,7	4,6	1,6	3,3	3,7	E	2,2	4,8	6,6	6,6	1,9

Käitisest kuni Lintsi jõkke suubumiseni ühineb Emismäe kraaviga ka mitu kuivenduskraavi. Lisaks suubub seirepunktide vahelisel alal ka Lintsi jõkke mitu kuivenduskraavi ning üks oja. Arvestades pinnaveekogumi kaugust, teisi suubuvaid kraave, ei saa eeldada otsest põhjuslikku seost prügilast tulenevate saastenaäitajate ja pinnaveekogumis seiratud saasteainesisalduste muutuste kohta. Pinnaveekogumi vaadeldavas lõigus võivad saastenaäitajate sisaldust mõjutada ka nii teiste kraavide vee kvaliteet, veekogude ja kraavide kaldalt tulenev erosioon või muud teadmata tegurid.

Arvestades seniseid seiretulemusi ilmneb, et nõuetekohaselt puhastatud heitvesi ei ohusta

pinnaveekogumi Lintsi_2 seisundit. Samas ilmneb ka, et pinnaveeseire ei võimalda prügila otsest mõju piisavalt määratleda ega iseloomusta prügila mõjupiirkonna pinnavee omadusi. Heitvee saastenaätaate sisalduse suurenemisel võib mõju esineda Emismäe kraavi vee kvaliteedile. Otsene negatiivne mõju pinnaveekogumile Lintsi_2 võib ilmned avariilukorras või muul erijuhul väga suure saasteainesisaldusega reovee suublasse juhtimisel. Ka sel juhul tuleb arvestada mõningase loodusliku lahjenemise ja settimisega enne pinnaveekogumisse jõudmist. Mõju tuvastamiseks ja tõlgendamiseks on vajalik seiret teostada väljaspool võimalikku segunemispirkonda ning enne suubuvaid kraave, mis omakorda võiksid mõjutada vee kvaliteeti ja varjutada seiretulemusi.

Vastavalt keskkonnaministri 03.10.2019 määrusele nr 49 „Proovivõtumeetodid“ § lg 1 ja 2 peab proovivõtukoht olema esinduslik ja iseloomustama uuritava objekti füüsikalist või keemilist seisundit ning toimuvaid protsesse tervikuna. Prügila võimalikku mõju tuvastamiseks pinnaveekogumile nõuetele mitte vastava heitvee suublasse juhtimisel, on vajalik seiret teostada vastava olukorra esinemisel ja selleks sobivast proovivõtukohest. Prügila mõju iseloomustamiseks mõjupiirkonna pinnaveele, on vajalik pinnavee seiret teostada nii prügila lähedal kui ka prügilast eemal. Vastavalt keskkonnaministri 16.04.2020 määrusele nr 19 „Pinnaveekogumite nimekiri, pinnaveekogumite ja territoriaalmere seisundiklasside määramise kord, pinnaveekogumite ökoloogiliste seisundiklasside kvaliteedinäitajate väärtused ja pinnaveekogumiga hõlmamata veekogude kvaliteedinäitajate väärtused“ § 20 lg 4 määratakse pinnaveest pinnavee ökoloogilise seisundiklassi määramiseks järgmisi näitajaid: pH, lahustunud hapnik, biokeemiline hapnikutarve (BHT₅), ammoniumlämmastik (NH₄-N), üldlämmastik (N_{üld}) ja üldfosfor (P_{üld}). Pinnavee kvaliteedi iseloomustamiseks ja tulemuste võrreldavuseks on vajalik seires kasutada pinnaveele iseloomulikke seirenäitajaid. Lähtudes eeltoodust ja määruse nr 37 § lg 3, 38 lg 1 ja määruse nr 61 § 10 lg 1 ja 4 muudab Keskkonnaamet suubla seire nõudeid järgmiselt:

Teostada seiret asukohas

1. Emismäe kraav 150 m prügilast (XY: 6528272.77, 577862.86) ja Emismäe kraav 15 m Lintsi jõe suudmest (XY: 6528416.77, 578644.74) sagedusega üks kord kvartalis määrates näitajad: BHT₅, KHT_{Mn} heljum, NH₄-N P_{üld}, N_{üld}, pH, lahustunud hapnik ning sagedusega üks kord kahe aasta jooksul määrates näitajad ühealuselised fenoolid, kahealuselised fenoolid, elavhõbe (Hg), kaadmium (Cd), kroom (Cr), naftasaadused, nikkel (Ni), plii (Pb), tsink (Zn), vask (Cu);
2. Lintsi jõgi (50 m Emismäe kraavist ülesvoolu (XY: 6528423.43, 578702.48) ja Lintsi jõgi 100 m Emismäe kraavist allavoolu (XY: 6528377.18, 578727.68) üks kord kahe aasta jooksul määrates näitajad: BHT₅, KHT_{Mn}, heljum, NH₄-N, P_{üld}, N_{üld}, pH ja lahustunud hapnik.

Nimetatud seirepunktides tuleb Lintsi jõe seiret teostada ka avariijuhtumi vms reostusohu korral (vajadusel) määrates näitajad: BHT₅, KHT_{Mn} Heljum NH₄-N P_{üld} N_{üld} pH, lahustunud hapnik, ühealuselised fenoolid, kahealuselised fenoolid, elavhõbe (Hg), kaadmium (Cd), kroom (Cr), naftasaadused, nikkel (Ni), plii (Pb), tsink (Zn), vask (Cu).

Suubla seire teostamisel tuleb proovid võtta ühel ajal nii väljalaskmest kui seiratavas pinnaveekogus. Proovid tuleb võtta vähemalt üks kord suurvee perioodil ja vähemalt üks kord

madalveeperioodil. Kõik seiretulemused esitada KOTKAS-s tarkandmetena, hiljemalt kahe nädala jooksul peale seiretulemuste kättesaamist. Seiretulemuste juurde tuleb lisada ka tulemust tõendav analüüsiaktid koos proovivõtuprotokollidega.

Tabelid V16 ja V17. Meetmed mis aitavad vähendada vee erikasutuse mõju ja nende täitmise tähtsajad ja nõuded teabe esitamiseks loa andjale

Arvestades käitises toimuvat tegevust ajas suurenenud põhjavee saasteainesisaldusi ja üldisi keskkonnakaitse eesmärgi ja nõudeid keskkonnakompleksloa koosseisule (VeeS § 31; KeÜS § 8, 10, 11, THS § 41 lg 2 p 18 ja 19) lisab Keskkonnaamet keskkonnakompleksloaga meetmed, mis aitavad vähendada vee erikasutuse mõju ja nende täitmise tähtsajad (V16) ja meetmeid loa andjale teabe esitamiseks (V17) järgmiselt:

- Tagada veehaarde sanitaarkaitsealal kehtivate nõuete täitmine. Veehaarde sanitaarkaitsealal on majandustegevus keelatud. Puurkaevu suue peab olema veekaitse eesmärgil suletud. Sanitaarkaitsealast tulenevate kitsenduste täitmise eest vastutab veehaarde omanik. Tagada puurkaevu veearvesti pidev töökorras olek;
- Tagada käitise tegevuse vastavus WTga seatud parimale võimalikule tehnikale vetteheite vähendamiseks, sealhulgas sobiv äravoolutaristu ja läbilaskmatud pinnad. Äravoolutaristu ei tohi põhjustada heidet pinnasesse ja põhjavette. Äravoolukraavide küljed ja põhi peavad veekindlad;
- Tagada hallatava kanalisatsioonisüsteemi vastavus kehtivatele nõuetele. Puhastusseadet hooldada perioodiliselt vastavalt tootja hooldusjuhisele. Loas määramata juhtudel lähtuda seadusest ja kehtivatest õigusaktidest;
- Ohtlike ainete juhtimisest suublasse tuleb lähtuda kehtivast seadusandlusest. Prioriteetsete ainete ja prioriteetsete ohtlike ainete juhtimisest suublasse teavitada Keskkonnaametit vastava olukorra tekkimisel;
- Juhul, kui vee erikasutus avaldab negatiivset mõju, on loa andjal õigus esitada loa saajale täiendavaid tingimusi;
- Puurkaevude seire teostada vastavalt tabelile T7. Analüüside tulemused esitada keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS tarkandmetena lisades juurde tulemusi tõendava analüüsiakti;
- Suublasse juhitava heitvee koguse ja seire nõuded vastavalt loa punktides V7 ja V8 toodule. Proovid tuleb esitada kord kvartalis vastavalt kehtestatud nõuetele ning lisamaterjalina tuleb esitada arvutuskäik. Omaseire analüüsiakt(id) esitada keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS tarkandmetena lisades juurde tulemusi tõendava analüüsiakti;
- Suublasse juhittavate saasteainete kogused arvutada lähtudes heitvee vooluhulgast ja saasteainete kontsentratsioonidest;
- Omaseire analüüsiakt(id) esitada keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS tarkandmetena lisades juurde tulemusi tõendava analüüsiakti.
- Reostuskoormuse ja puhastusastme hindamine vastavalt kehtiva loa tabelitele V5 ja V6. Analüüsitulemused esitada keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS ja veekasutuse aastaaruandes. Olulise muudatuse korral reoveepuhasti tööprotsessis teavitada koheselt loa andjat. Vajaduse ilmnemisel peab vee erikasutaja olema valmis välja selgitama puhasti

reostuskoormuse;

- Tagada heitvee vastavus kehtivatele piirväärtustele. Loa nõuetele mittevastavad analüüsitulemused koos ettevõtte poolse põhjendusega tuleb esitada kirjalikult hiljemalt ühe nädala jooksul pärast analüüsi tulemuste selgumist;
- Keskkonnatasu tuleb deklareerida vastavalt kehtestatud õigusaktidele;
- Kui keskkonnaloas toodud meetmeid ei ole võimalik mingil põhjusel täita, siis tuleb sellest kirjalikult teavitada Keskkonnaametit. Koos aastaaruandega esitada ülevaade eelneval aastal veekeskkonna kaitseks rakendatud meetmetest ja järgneval aastal kavandatavate meetmete kohta;
- Tegevuseks, mis ei hõlma käesolevat luba, tuleb Keskkonnaametile esitada nõuetekohane taotlus olemasoleva loa muutmiseks või uue saamiseks. Vee erikasutusega seotud andmete/tingimuste muutumisel, tehnoloogilistest muutumisest või seadusandlike normatiivide muutumisel tuleb esitada Keskkonnaametile nõuetekohane taotlus loa kooskõlla viimiseks uute tingimustega. Puhasti puhastusprotsessi lakkamise järgselt tuleb koheselt, ja ühe ööpäeva jooksul ka kirjalikult, teavitada loa andjat;
- Loas määramata juhtudel lähtuda veeseadusest ning selle alusel kehtestatud õigusaktidest.

3.2.4 Saasteainete välisõhku väljutamine paiksest heiteallikast

Aktsiaselts Väätsa Prügila vajab keskkonnakompleksloa välisõhu eriosa tabelite täitmist keskkonnaministri 14.12.2016 määruse nr 67 „Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba“ (edaspidi *määrus nr 67*) § 2 alusel. Määruse nr 67 § 2 sätestab keskkonnaloa kohustuslikkuse, kui kõikidest ühel tootmisterritooriumil asuvatest heiteallikatest väljutatakse saasteaineid koguses, mis ületab määruse lisas nimetatud künniskoguse. Aktsiaselts Väätsa Prügila vajab keskkonnakaitseluba määruse nr 67 lisas sätestatud ammoniaagi (NH₃) ja saasteaine mittemetaansed lenduvad orgaanilised ühendid (NMVOC) künniskoguste ületamise tõttu.

Keskkonnakaitseloa muutmise käigus ajakohastatakse loa õhu eriosa andmeid ja lubatud heitkoguste (LHK) projekti. Muutuvad käideldavate kütuste kogused, lisandub tulevikus rajatav väiketankla (M2) ning täiendati käideldavate materjalide koguseid. Eemaldatakse heiteallikad, kus sellisel kujul tegevust enam ei toimu või heiteallikast tulenevad heitkogused on väga väikesed (mõned sajad grammid aastas) ning heiteallikate mõju õhukvaliteedile marginaalne. Tegevused, mida saab tervikuna käsitleda, on koondatud samaks heiteallikaks. Osad heiteallikad ei tööta enam ja/või on demonteeritud. Eemaldatakse heiteallikad A1-A6, V2, K1, K2, K4, K5, PA-3 ning PA-5. Lisandunud on heiteallikas M2. Aktsiaselts Väätsa Prügila kaheksa heiteallikat on tõrvikpõleti 1 (T-1), mahuti täitmine ja kütuse hoiustamine (M1), tõrvikpõleti 2 (T-2), väiketankla mahuti (M2), puiduhakkuri mootor (K3), biolagunevate jäätmete ja pinnase käitlemine (PA-2), ladestusala (PA-1) ning puidujäätmete ja puitpakendi ning betooni ja tellisejäätmete käitlemine (PA-4).

LHK projekt on keskkonnaloa taotluse ja loa lahutamatu osa (keskkonnaministri 23.10.2019 määrus nr 56 "Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis" § 20; edaspidi *määrus nr 56*). LHK projektist leiab heiteallikate, heitkoguste, tootmisprotsesside, arvutuste jne täpsemad kirjeldused, info ning andmed. Seetõttu Keskkonnaamet korralduses LHK projektist leitavat infot ei korda.

Keskkonnaamet kontrollis keskkonnaloa muutmise taotluse ja LHK projekti vastavust keskkonnaministri 27.12.2016 määrusele nr 84 „Õhukvaliteedi hindamise kord“ (edaspidi *määrus nr 84*). Iga saasteaine hajumise arvutuslikul hindamisel võetakse arvesse kõik käitise tootmisterritooriumil paiknevad heiteallikad ja kõik õhusaasteluba, keskkonnakompleksluba või registreeringut omavad heiteallikad, mis jäävad saasteainete hajumise arvutuslikuks hindamiseks kasutatava arvutusprogrammi hindamise piirkonda (AÕKS § 92 lg 3). Hajumisarvutuse piirkonnaks on piirkond, mis ulatub alani, kus on tagatud saasteainete sisalduse vastavus AÕKS § 47 lg 1 ja lg 2 alusel kehtestatud piirväärtusele või sihtväärtusele, kuid vähemalt 500 m raadiuses käitise igast heiteallikast (*määrus nr 84 § 17 lg 7*). Keskkonnaregistri avalike teenuste andmetel seisuga 21.07.2023 käitiseiga samas piirkonnas (heiteallikatest kuni 500 m kaugusel) ei esine teisi õhusaasteloa kohustusega käitisi. Keskkonnaministri 27.12.2016 määruse nr 84 § 18¹ lg 1 kohaselt koostatakse saasteaine hajumiskaart iga saasteaine kohta, mille arvutuslik sisaldus on väljaspool käitise tootmisterritooriumi piiri suurem kui 30% piirväärtusest või sihtväärtusest, mis on kehtestatud AÕKS § 47 lõigete 1 ja 2 alusel ning vajaduse korral rakendatakse keskmistamisaegade kohta protsente. Antud käitise puhul kaarte ei esitata, kuna saasteainete arvutuslik sisaldus ei ole väljaspool käitise tootmisterritooriumi piiri suurem kui 30% piirväärtusest või sihtväärtusest. Ühegi saasteaine kontsentratsioon õhus ei ületa lubatud piirväärtusi. Taotlusmaterjal vastab nimetatud määrusega seatud nõuetele, seega saab Keskkonnaamet anda keskkonnakaitseloa.

Keskkonnaamet kontrollis keskkonnaloa muutmise taotluse vastavust keskkonnaministri 27.12.2016 määrusele nr 75 „Õhukvaliteedi piir- ja sihtväärtused, õhukvaliteedi muud piirnormid ning õhukvaliteedi hindamispriid“. Õhukvaliteedi piir- ja sihtväärtustele, õhukvaliteedi muudele piirnormidele ning õhukvaliteedi hindamispriidele vastavust on hinnatud ja kirjeldatud taotluse tabelis nr 5.4.16. „Õhukvaliteedi taseme määramise kirjeldus“. Välisõhu kvaliteedi taseme määramiseks on kasutatud infosüsteemi KOTKAS hajumisarvutuste programmi Airviro. Piirkonnas puuduvad hajuvustingimusi oluliselt mõjutavad geograafilised ja tehnogeensed objektid. Hajumisarvutuste ja saasteainete levikukaartide andmete alusel on kõik õhukvaliteedi piirväärtused on tagatud. Saasteainete koosmõju maksimumväärtused tekivad valdavalt tootmisterritooriumi sees ning väljaspool tootmisterritooriumi saasteainetele kehtestatud piirväärtuseid ei ületata. Heiteallikate koosmõjus esinevad arvutuslikult suhteliselt kõrgemad saastetasemed väljaspool tootmisala piire NO₂ korral 0,193 ÕPV¹. Teiste saasteainete koosmõju saastetasemed jäävad allapoole 0,1 ÕPV väärtusi. Käitise heiteallikatest on suurima osakaaluga vääveldioksiidi osas heiteallikas K3, NO₂ osas heiteallikas K3, NMVOC osas heiteallikas M1 ja PM₁₀ osas heiteallikas PA-2. Käitise heiteallikatest pärinevate saasteainete kontsentratsioonid lähimate eluhoonete juures jäävad oluliselt madalamaks (vähemaks kui 1% ÕPV) kui kehtestatud piirväärtused ja sihtväärtused. Taotlusmaterjal vastab nimetatud määrusega seatud nõuetele, seega saab Keskkonnaamet anda keskkonnakaitseloa.

LHK projektis tuleb anda lõhnaaine võimaliku esinemise hinnang (*määrus nr 56 § 20*). Lõhnaainete esinemist reguleerib keskkonnaministri 06.07.2023 määrus nr 37 “Lõhnaaine esinemise hindamise kord, hindamisele esitatavad nõuded ja lõhnaaine esinemise häiringutasemed ” (edaspidi *määrus nr 37*). Lõhnaainetele on kehtestatud piirväärtus, mis on seotud lõhnaainete ajalise esinemisprotsendiga aasta lõikes, milleks on 15% aasta

lõhnatundidest. See tähendab, et lõhnaainete kontsentratsiooni loetakse häirivaks, kui lõhnaaine kontsentratsioonil $0,25 \text{ OU/m}^3$ ületatakse 15% aasta lõhnatundidest. Jäätmete käitlemisel (sh kompostimisel) eraldub välisõhku spetsiifilist lõhna, mille arvutamise metoodika eriheite väärtused on esitatud keskkonnaministri määruses nr 37. Lõhna heiteallikatena on käesolevas hinnangus esitatud järgmised heiteallikad ja nende eriheiteväärtused: heiteallikas PA-1 (ladestusala), eriheite väärtus $1,3 \text{ OU/m}^2 \cdot \text{s}$, ladestusala kogupindala 75000 m^2 , lõhna hetkeline heitkogus 97500 OU/s ; heiteallikas PA-2 kompostimisala, eriheite väärtus $66,9 \text{ OU/m}^2 \cdot \text{s}$ (reoveesetted), aktiivse ala suurus 6000 m^2 , lõhna hetkeline heitkogus 401400 OU/s ; heiteallikas PA-2 kompostivate bioloogiliste materjalide vastuvõtt, eriheide $3,2 \text{ OU/m}^2 \cdot \text{s}$, aktiivse ala suurus 1364 m^2 , lõhna hetkeline heitkogus 4365 OU/s . Kuna käitise heiteallikad töötavad samaaegselt, on lõhnaainete esinemise sagedust hinnatud kõigi heiteallikate koosmõjus. Arvutuste tulemusena leiti, et heiteallikate koosmõju korral esineb lõhnahäiringu tase ($0,25 \text{ OU/m}^3$) 15% aasta lõhnatundidest maksimaalse ulatusega ca 660 m kaugusel tootmisala piirist põhjas ning ca 440 m kaugusel tootmisala piirist idas. Lõhnahäiringu teoreetiline tase 15 % aasta lõhnatundidest ulatub seejuures lähima elamumaa piiri lähedale ca 155 m kaugusel tootmisterritooriumi piirist loodes. Arvestades käitise tegevuse iseloomu, siis ei saa välistada, et saasteainete ebasobiva hajumistingimuste juures võivad tekkida lõhna tajumise episoodilised kontsentratsioonid käitisest väljaspool. Siinjuures tuleb arvestada, et lõhnahäiringuga modelleeritud tulemused on hinnangulised ja arvutatud halvimate hajumistingimuste korral, samuti on lõhna tajumine inimestel erinev ning sõltub väga paljudest teguritest (haistmismeele tundlikkusest, harjumusest jms), mistõttu ei tähenda isiku individuaalne lõhna tajumine koheselt lõhnahäiringu esinemist. Taotlusmaterjalis esitatud lõhnaaine andmed on saadud otseste mõõtmistega.

Keskkonnaamet kontrollis keskkonnaloa muutmise taotluse vastavust keskkonnaministri 16.12.2016 määrusele nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“. LHK projektis tuleb anda müra võimaliku esinemise hinnang (määrus nr 56 § 20). Kuna häirivat müra ei esine, siis ei ole asjakohane müra vähendamise kava koostamine. Aktiivne tööaeg on kell 8.00 kuni 17.00, välditakse mürarohkeid tegevusi väljaspool aktiivset tööaega. Prügila on ümbritsetud metsaga, mis summutab müra ja vähendab selle levikut. Taotlusmaterjal vastab nimetatud määrusega seatud nõuetele, seega saab Keskkonnaamet anda keskkonnakaitseloa.

Keskkonnaamet kontrollis keskkonnaloa muutmise taotluse vastavust keskkonnaministri 24.11.2016 määrusele nr 59 „Põletusseadmetest ja põlevkivi termilisest töötlemisest välisõhku väljutatavate saasteainete heidete mõõtmise ja arvutusliku määramise meetodid“. Põletusseadme puhul heitkoguseid mõõdetud ei ole, lähtutud on kehtivast arvutusmetoodikast ja infosüsteemi KOTKAS arvutusmoodulist. Taotlusmaterjal vastab nimetatud määrusega seatud nõuetele, seega saab Keskkonnaamet anda keskkonnakaitseloa.

Keskkonnaamet kontrollis keskkonnaloa muutmise taotluse vastavust keskkonnaministri 27.12.2016 määrusele nr 86 „Välisõhku väljutatava süsinikdioksiidi heite arvutusliku määramise meetodid“. Taotlusmaterjal vastab nimetatud määrusega seatud nõuetele, seega saab Keskkonnaamet anda keskkonnakaitseloa.

Tabel A1. Käitise kategooria

Tabel A1 sisustati vastavalt ettevõtte taotlusele.

Tabel A3. Heiteallikad

Tabel A3 sisustati vastavalt ettevõtte taotlusele.

Tabel A4. Välisõhku väljutatavate saasteainete loetelu ja nende lubatud heitkogused aastas

Tabel A4 sisustati vastavalt ettevõtte taotlusele.

Tabel A5. Heiteallikad ning saasteainete lubatud hetkelised heitkogused heiteallikate kaupa

Tabel A5 sisustati vastavalt ettevõtte taotlusele.

Tabel A7. Saasteainete heitkoguste ja välisõhu kvaliteedi seire, saasteainete heitkoguste vähendamise tegevuskava koostamise jm eritingimused

Tabel A7 sisustati vastavalt ettevõtte taotlusele. Välisõhuvaldkonda puudutavat seiret, tegevuskavasid või eritingimusi loaga ei kehtestata.

3.3 Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Enne haldusakti andmist peab haldusorgan andma menetlusosalisele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited (HMS § 40 lg 1).

Loa andja teavitas keskkonnakompleksloa nr 24491 andmise otsuse eelnõude valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning saatis menetlusosalistele tutvumiseks ning arvamuste ja vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1) 12.03.2024 kirjaga nr DM-121209-29. Menetlusosaline võib esitada oma seisukoha 14 päeva jooksul eelnõu saamisest arvates. Kui menetlusosaline ei ole oma seisukohta teatanud, loetakse, et ta on otsuse eelnõuga vaikinisi nõustunud.

Eelnõude avalikustamise käigus esitas Väätsa Prügila AS oma arvamused keskkonnakompleksloa nr 24491 muutmise eelnõu osas 26.03.2024 kirjaga (registreeritud KOTKAS kirja nr DM-121209-30), sh palus võimalust tutvuda eelnõuga teist korda peale esimese avalikustamise muudatusettepanekute sisseviimist kompleksloa eelnõusse ja korraldusse. Eelnõude teise avalikustamise käigus esitas/ei esitanud.....arvamusi.

Loa andja teeb kompleksloa muutmise otsuse lähtudes taotluses esitatud informatsioonist, menetluse käigus kogutud teabest, käitise keskkonnavalade kontrollide tulemustest, parima võimaliku tehnika nõuetest ning kehtivatest õigusaktidest.

Olulisemad ettevõtte seisukohad eelnõule ning vastavad Keskkonnaameti seisukohad on toodud järgnevalt:

1. Tabel J6. Toimingukood R3o (komposti tootmine): Märkasime, et viidatud ala 8a asendiplaan ei ole taotlusega lisatud vastavuses ning tundub, et on kasutatud vanu loa plaani numbreid. Sooviksime paluda Keskkonnaametil kõik üle vaadata ja vajadusel parandada.

Keskkonnaamet arvestab ettepanekuga. Kuna loa tabelis J3 on põhjalikult kirjeldatud jäätmekäitlustoiminguid ja nende läbiviimise asupaikad käitise territooriumil, siis Keskkonnaamet eemaldab loa tabelis J6 viited asendiplaanile.

2. Tabel J6. Toimingukood R3k, R4k ja R5k (korduskasutamise toimingud): Palume lisada kõik korduskasutamise toimingud tabelisse, sealhulgas ka R4k ja R5k.

Keskkonnaamet arvestab ettepanekuga ning lisab R4k ja R5k toimingukoodid.

3. Tabel J6. Toimingukood R5o (pinnase puhastamine): Palume lisada kirjeldus pinnase puhastamise kohta ning märkida selgelt, et see hõlmab kõiki olukordi, mis on seotud pinnase ja ohtlike ainete analüüsimisega vastavalt määrusele. Analüüsi ettepanekud (lõhinimistu): plii, kaadmium, kroom, vask, nikkel, elavhõbe, kaadmium, tsink ja naftasaadused (süsivesinikud tsink ja naftasaadused (süsivesinikud C10--C40, summa), mis tuleks analüüsida pärast protsessi lõppu, ja lisaks saasteainetele, mis on seotud pinnase päritoluga, kui see on teada.

Keskkonnaamet on pinnase puhastamise protsessi (nii R5o kui R12o) kirjeldanud kompleksloa tabelis J6 real 7 („Saastunud pinnase käitlemine (toimingukoodid R5o, R12o). Keskkonnaamet täpsustab nõuete sõnastust. Keskkonnaamet ei kitsenda pinnases määratavate saasteainete nimekirja, sest tegu pole ühekordse saastunud pinnase partii vastuvõtmisega ja pinnase päritolu pole teada. Kuna ettevõtte võib käidelda väga erineva päritoluga saastunud pinnaseid, siis ei saa Keskkonnaamet loal kehtestada konkreetseid määratavaid saasteaineid. Seetõttu tuleb igast valminud partiist määrata kõik määruses nr 26 („Ohtlike ainete sisalduse piirväärtused pinnases“) nõutud saasteained.

4. Tabel J6. Toimingukood R12s (sorteerimine): Sooviksime, et tabelist eemaldataks kaheksa punkti, kuna R12s tegevus hõlmab põhimõtteliselt sorteerimist igasuguse jäätmeliigi korral.

Keskkonnaamet nõustub ettepanekuga, sest täpsustavad nõuded on kirjas ka J3 tabelis.

5. Tabel J6. Toimingukood R12y ja D14 (ümberpakkimine ja ümberlaadimine): Palume eemaldada viis punkti, kuna need tegevused võidakse teha kõikide jäätmeliikidega.

Keskkonnaamet nõustub ettepanekuga, sest täpsustavad nõuded on kirjas ka J3 tabelis.

6. Tabel J6. Toimingukood R12x (jäätmekütuse valmistamine): Palume täiendada ja/või ümber sõnastada kirjeldust, et jäätmekütuse valmistamine ei oleks seotud ainult purustiga.

Keskkonnaamet arvestab ettepanekuga ja sõnastab nõude kirjelduse ümber.

7. Tabel J6. Ladestamine: Palun eemaldage nõue ladestusala ümbritsemiseks võrkaedadega, kuna lenduvate jäätmete probleemi pole kinnistult väljapoole tekkinud.

Keskkonnaamet arvestab ettepanekuga ja sõnastab nõude leebemalt. Ettevõtte peab vältima ümbruse risustamist – seega on võimalik juhul, kui osutub vajalikuks, kasutada erinevaid meetmeid prügi lendumise takistamiseks.

8. Tabel J6. Prügilagaasi kogumine: Palun täpsustage, mida tähendab prügilagaasi kogumine biolagunevate ladealalt, kui biolagunevaid jäätmeid enam ladestada ei tohi? Mida tähendab prügilagaasi heidete suunamine keskkonda ei ole lubatud? Prügilagaasi mida kütmiseks ei kasutata suunatakse õhku.

Jäätmeseaduse § 134 lg 1 p 3 kohaselt ei tohi alates 16. juulist 2020 olla prügilasse ladestavate olmejäätmete hulgas üle 20 massiprotsendi biolagunevaid jäätmeid. Isegi juhul, kui biolagunevate jäätmete kogus ei ületa 20 %, tekib nende lagunemisel prügila tingimustes prügilagaas. See gaas tuleb kokku koguda ning kasutada näiteks hoonete kütmiseks või ohutuse tagamiseks põletada tõrvikus, kui tekkiva soojusenergia ära kasutamine pole võimalik. Kuna prügilagaas sisaldab olulises koguses metaani, mis suurendab globaalset soojenemist, siis ei ole lubatud prügilagaasi heide otse keskkonda (st gaas tuleb kas kasutada kütmiseks või põletada tõrvikus).

9. Tabel J6. Toimingukood D5 (jäätmete ladestamine ladealale): Arvame, et igat saabuvat jäätmepartiid ei pea koheselt prügirulliga tihendama. Eriti, mis puudutab D5 toiminguga ladestatud jäätmeid, palume seda korrigeerida. Palume selgitust prügilakõlblikkuse hindamise korra (eeskirja) kohta.

Keskkonnaamet muudab sõnastust prügi tihendamise osas ja eemaldab viite prügilakõlblikkuse hindamise eeskirja kohta. Ladestamine peab vastama määruse nr 38 („Prügila rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded“) nõuetele.

10. Tabel J6. Jäätmete käitlemine ja ladustamine: Sooviksime arutada märgistamise nõude vajalikkust tavajäätmete puhul ning kaaluda seda kui hea tava praktikat, mitte kohustuslikku nõuet.

Kuna kompleksloa juurde kuulub asendiplaan, kus on tegevuste asukohad täpselt märgitud, siis Keskkonnaamet nõustub, et tavajäätmete eraldi märgistamine pole hetkel vajalik. Jäätmete ladustamisel ja käitlemisel tuleb jälgida asendiplaani.

11. Tabel V17 (veekeskkonna kaitse meetmed): Aastaruande osana tuleb esitada ülevaade eelneval aastal rakendatud ja järgneval aastal kavandatavatest meetmetest veekeskkonna kaitsmiseks. Küsimus tekib, miks selline nõue eksisteerib ning mida täpselt iga järgnev aasta toob? See nõue tuleneb keskkonnaloast ja sellest, et veeseire tagab meetmete vastavuse kehtestatud piirväärtustele. Soovime teha ettepaneku selle nõude välja võtmiseks.

Keskkonnaamet selgitab et tegemist on üldisemat laadi veekaitse meetmega, mille eesmärgiks on teavet saada muudest võimalikest käitises rakendatud veekaitse meetmetest. Nõue tuleneb

valdkondliku ministri 16.01.2020 vastu võetud määruse nr 6 „Veekasutuse aruande täpsustatud andmekoosseis ja aruande esitamise kord“ § 3 lg 1 ja lisa 3 p 16.5.1. Keskkonnaamet selgitab, et infot tuleb esitada meetmete rakendamisel.

12. Veeseire osas: Ettepanekuna sooviksime veeseire nõuete vähendamist ja põhjenduste selgitamist, miks sellised nõuded on lisatud või muudetud. Oleme nõus seirama ühe või kahe aasta jooksul puurkaevu, mis asub taaskasutusväljaku lähedal. Puurkaevude seire sagedus võib olla erinev. Ettepanek on teha ühe puurkaevu seire sagedamini ühe aasta jooksul ning seejärel minna üle üheaastasele seirele koos teiste puurkaevudega.

Keskkonnaamet selgitab, et põhjavee seiret puurkaevust kat nr 19491 on muudetud, arvestades halvenenud saastenäitajaid, põhjavee kaitse eesmärgi ja kaitse tegevuse võimalikku mõju põhjavee seisundile ja ning lähtudes määruse nr 48 § 7 ning määruse nr 38 § 51 lg 1. Vastavalt seiretulemustele esines puurkaevu vees 2022. ja 2023. aastal oluliselt suurenenud sulfaadi (SO_4), ammoonium (NH_4) keemilise hapnikutarbe (KHT_{Mn}) ja elektrijuhtivuse näit. Keemilise hapnikutarbe (KHT_{Mn}) ja ammooniumi (NH_4) sisaldused ületavad ka hea keemilise seisundi kvaliteedinäitajate väärtust. Lisaks esines 2023. aasta seire andmetel puurkaevus mitmeid ohtlikke aineid, mille hulgast künnisarvu oluliselt ületavas koguses esines baariumi (Ba) (vt korralduse ptk 3.2.1). Saastenäitajate suured sisaldused ja ohtlike ainete leidumine viitavad puurkaevu vee kvaliteedi halvenemisele ja tegevusest põhjustatud saastatusele (määrus nr 48 § 7 lg 1). Saastatuse määra ja kestvuse hindamiseks määras Keskkonnaamet puurkaevust seiratavateks näitajateks vaid peamised saastenäitajad ja baariumi (Ba) sagedusega üks kord kvartalis kuni 31.12.2028. Arvestades, et muutused põhjavee kvaliteedis võivad olla pikaajalisemad leevendab Keskkonnaamet seire sagedust määraates selleks üks kord poolaastas kuni 31.12.2028. Seirepuurkaevudest PRK0019492 ja PRK0014730 tuleb seiret teostada sagedusega üks kord aastas, määraates näitajad kloriid (Cl^-), sulfaat (SO_4), ammoonium (NH_4), nitraat (NO_3), KHT_{Mn} , lahustunud hapnik (mg/l) ja pH, elektrijuhtivus, temperatuur, kaalium (K), naatrium (Na), magneesium (Mg), kaltsium (Ca), vesinikkarbonaat (HCO_3), üldraud ($\text{Fe}_{\text{üld}}$), mangaan (Mn), üldlämmastik ($\text{N}_{\text{üld}}$), nitrit (NO_2), üldfosfor ($\text{P}_{\text{üld}}$), fluoriid (F), hägusus, värvus ja lõhnaläve indeks. Keskkonnaamet parandab tabelis T7 „Pinnase ja põhjavee saastatuse seire“ tekkinud ebatäpsuse.

13. Lisaks sooviksime küsida, mis täpselt tähendab "ajas keskmistatud" proovi liik ja millist metoodikat tuleks selle proovi võtmisel ja analüüsimisel järgida. Selline selgitus aitaks meil laborilt, kes teostab veeproove, täpsemalt küsida ja tagada, et proovide võtmine ning analüüs oleks tehtud vastavalt kehtestatud standarditele/nõuetele/määrusele.

Keskkonnaamet selgitab, et kui ei ole märgitud teisiti, viitavad PVT-SHT-ga seotud keskmistamisajad ühele järgmisest kahest juhust:

- 1) heitvee pideva ärajuhtimise puhul ööpäeva keskmised väärtused, st 24 tunni vooluhulgaga võrreldes keskmistatud proovid;
- 2) partiide kaupa ärajuhtimise puhul väljalaske kestuse keskmised väärtused, mis põhinevad vooluhulgaga võrreldes keskmistatud proovidel, või kui äravool on piisavalt segatud ja

homogeenne, siis enne väljalaset võetud punktproovil.

Ajaga võrdelisi keskmistatud proove võib kasutada tingimusel, et voolu piisav stabiilsus on tõendatud.

3.5 Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnakompleksloaga kaasnevad käitajale seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima THS, AÕKS, JäätS, VeeS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti veebilehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelepea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti veebilehe aadressilt:

<https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/keskkonnakaitseloa/loa-omaja-meelespea>.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Helen Akenpäärg
juhataja
jäätmebüroo